

[Svend Haugaard.]

op på 1 pct. af nationalproduktet. Desværre er der jo meget langt igen, og jeg deler ikke helt statsministerens tilsyneladende tilfredshed med det, der hidtil er sket. Det forekommer mig, at vi både i vor vilje til at nå dette mål og også i vor egentlige hjælpeindsats har brug for en fastere planlægning. Jeg tror, det ville være særdeles nyttigt, hvis et folketingsudvalg sammen med styrelsen for u-landshjælpen og måske andre sagkyndige som f. eks. repræsentanter for Mellempopulationen. Samvirke tog en grundig drøftelse af vore muligheder i såvel den bilaterale som den multilaterale hjælpeindsats. Her skulle man så gøre forsøg på at finde frem til et lidt mere samlet program for løsning af de opgaver, som det falder naturligt at løse fra dansk side. Men desuden og især bør vi omgående tage fat på udarbejdelsen af en fast økonomisk plan for, hvordan vi i praksis efterkommer vort løfte om den ene procent senest i 1970. Vi skriver 1966, og vi har altså højt regnet 4 år til at nå op. Det må være en selvfølge, at vi fastlægger en ramme med en bestemt stigningstakt, som er forpligtende for os. Statsministeren sagde, at hele vor u-landsindsats krævede en omhyggelig planlægning. Jeg er fuldstændig enig heri, men netop en sådan planlægning om en økonomisk ramme vil give de ansvarlige for pengenes rette anvendelse en større mulighed for fast planlægning af hjælpeindsatsen og dermed blive en effektivisering af hjælpen.

Planen skal imidlertid ikke være afhængig af et usikkert provenu af en eller anden forbrugsbeskatning, og den skal heller ikke kunne beskæres af nogen sparekniv, kaldt frem af svingninger i dansk økonomi. Det er uværdigt, at vi, fordi vi selv i perioder lever noget over evne, skal nedsætte vor hjælp til dem, der ikke har det daglige brød. Jeg mener ikke, at det er tilstrækkeligt med en stigning på 40-50 pct., som det blev nævnt. Skal vi nå det til 1970, skal vi hvert år mere end fordoble, og vi må jo regne med, at den sidste fordobling bliver den værste, så det er måske klogt at begynde i tide.

Vi bør også drøfte, om det er rimeligt, at den u-landshjælp, der ydes i form af udlån og altså skal tilbagebetales, skal forrentes, og ikke mindst om den skal forrentes efter

vort meget høje renteniveau. Rentebyrden kan blive så stor, at hjælpen på dette område gøres illusorisk. Jeg er vidende om, at man i enkelte tilfælde har set ret mildt på rentekravet, men jeg mener, at spørgsmålet bør tages op til en generel drøftelse.

Det er dybt tragisk, at der i en tid, hvor der hersker nød så mange steder rundt i verden og nogle steder endda, så det nærmer sig katastrofen, anvendes gigantiske midler til militærformål fremfor til det konstruktive fredsarbejde, der ligger i udbygningen af u-landenes produktionsapparat. Danmark bør være i forreste linje til at påpege det forkerte heri, og vi bør selv vise et godt eksempel.

På det radikale venstres vegne kan jeg love bistand til alle de bevillinger til u-landshjælpen, som kan finde en forsvarlig anvendelse.

Poul Dam: Hr. Per Federspiel talte i sit indlæg væsentligt om det forskrækkelige i, at hr. Diderichsen havde fremsat dette forslag i stedet for at omtale dette emne ved en af de debatter om lovændringer, som vi har haft i dette forår. Jeg må sige, jeg er ganske uenig med hr. Per Federspiel i denne sag. Det er muligt, at hr. Diderichsen, og det er også muligt, at nogle af os andre skulle have sagt mere og sagt bedre ting ved disse lejligheder, men det forekommer mig, at der bag dette forslag ligger en tanke om en principiel, fremadrettet debat, som man ikke kan have noget imod i og for sig. De lovforslag, der har været til behandling, har drejet sig om begrænsede områder, og det har været væsentlige fremskridt, der er sket dermed; men vi har brug for en langsigtet debat om, hvordan stignings takten skal være i de kommende år, og dertil egner dette forslag sig vel meget godt — hvis man kan se bort fra de politiske hensyn, der måtte være fra den ene eller den anden side.

Man kan naturligvis altid sige, at vi gør så meget i øjeblikket, som vi kan magte, og at der herhjemme er en masse behov, som skal opfyldes, og som også er væsentlige. Det er da klart, at der i samfundslivet som helhed er store mængder af uløste opgaver, som vi må se på med meget stor bekymring. Men det kan alligevel ikke hindre, at vi til stadighed må have en dårlig